

THESES
PHILOSOPHICÆ,

De quibus

A. D. O. M.

In publico Academiae Regiae Aberdon.

Acroaterio *σuarovh wdegavh* instituetur,

Die

Iulii, Anno 1638.

Respondentibus Magisterii Philosophici Candidatis.

PRÆSIDE DAVIDE LEOCHÆO.

Nec quod fuimusve sumusve
Cras erimus

ABERDONIÆ, Imprimat Eduardus Rabanus.

REVERENDO, CLA-
rissimo, & Eruditissimo Viro,
D. GVLIELMO GVILDO,
S. Sanctæ Theologiæ Do-
ctori meritissimo,

Ecclesiastæ NEABERDO-
NIENSI *Vigilantissimo*,

Serenissimi Regis CAROLI
Sacellano dignissimo & fidelissimo,
Facultatis Theologiæ in Academia Re-
giâ ABERDONIENSI *Decano Spectabili*,
Domino ac Patrono suo summè colendo,
Adolescentes Laurea Magisterialis Candidati,
S.

Inervæ olim cum Marte fi
non conjunctissimam cognitionē,
at certe quaecunque necessitudinis
vinculum intercessisse, apud Ethnicos
Ἐὐὐὐὐ in confesso fuit (Reve-
rende & Clariss. Dom.) Quam in sen-
tentiam illud eos potissimum induxisse videtur, quod
illa ex solo Patre ἀμύτωρ, Iove nimirū fulminante; hic
ex Ma-

Epist. Nuncupat.

ex Matre solâ ἀΰατωρ, Iunone scilicet somniantē, oriundus crederetur. Huic nos Ethnicorum cuiusmodi Mythologiæ, multiplicem subesse posse moralitatis speciem asserere non dubitamus: ac eam imprimis, ut cæteras prætereamus, quod Minervæ suus sibi congruus Mars in optatis sæpiculè, & eruditis sua plerumque prælia esse soleant; nedum extestina sed & intestina: neutra sine summâ linguarū ac calamorū cōtentione decertari sueta: quæque adeo in animorum exacerbationem & intemperiem subinde desinant, rarius intra modestiæ & moderationis limites consistant. Id quod omnium frequentissime in Philosophorum castris, uti hætenus per tot retro secula, ita etiamnum contentiosissimo hoc seculo evenire quis nescit? ut ubicunque vel Hecademi sylvam, vel Stoicorum Pœcilen, vel Peripateticorum Lyceum reperire est, inibi confertas Philosophorum acies, quæ Syllogismorum & Sophismatum telis, quæ exceptionum & elutionum clypeis iustructas, comminūs, eminus, punctim, cæsim, pugnantes, ferientes, & implacabili ardore, ad internicionem quasi, decertantes derepentē ac de facili deprehendas. Usque adeo ut, nisi τις ἀπό μηχανῆς θεός præsentia & autoritate suâ præsto sit, & prudentissimi vel Bellipræsidis vel Agonothetæ vices suppleat, ilico de expectato exoptatoque certaminis successu desperandum prorsus sit: Si vero eveniat (quod quidem nobismetipsis evenisse experimento perquam manifesto deprehendimus) ut Veterani Novitios, ἀκμαῖοι ἀνάνηδες, congressu plusquam impari, contentiosum provocent in duellum, optandus non tam Agonotheta, quam invocandus Hyperaspistes fuerit; qui præsentissimo suo subsidio vacillantes infirmosque Tyrones opportune

Epist. Nuncupat.

—opportune sublevet. A quo vero, si non à te, subsidii nostri spes? (Reverend. & Clariss. Dom.) qui non tantum fidelissimi Agonothetæ munia obire in negotiis gregis tui tibi coelitus commissi gravioribus, cum Civilibus (quoties obveniunt) tum presertim Ecclesiasticis, summâ cum æquanimirate & ἀπροσωποληψία expediendis, sed & strenuissimi Hyperaspistæ officia quæque, extremâ pauperie & inopiâ laborantibus, alienoque subsidio maximè indigentibus; ex Christianæ Charitatis & Miserecordiæ instinctu cumulatissimè præstare non graveris: Cujus quidem rei luculentissimo cumprimis testimonio esse potest magnifica illa Cœnobii quondam Monachorum S. Trinitatis, ipsa vetustate & temporis injuriâ pridem collapsi, ac tantum non solo æquati instauratio; sumptibus in solidum propriis, hisque haud modicis, ad fastigium summâ omnium cum approbatione & stupore jam dudum perducta; non quidem ut vel inibi tanquâ in voluptuariis Alcinoi aut Epicuri hortis, genio tute ipse tuo securè indulgeas (quod delicatulus hodie in more positum;) vel (quod olim fuit) pigri & obesi Monachorum ventres ignaviâ suâ cupediis pascant, sed proposito longe alio, scilicet ut Monasterio in publicum Prochodochium converso, Opificum NEABREDONIENSIVM egestas honesto & liberali demenso abs te legato sublevetur. In quo Sacellum cumprimis hinc Magnificentissimum prominet, sacris quotidianæ λειτουργίας exercitiis obeundis consecratum, & necessario omni ad cultum DEI religiosum spectante apparatu egregiè instructum; illinc βαλευτήριον, Opificum Aberdon. conventibus habendis destinatum; accipiendis potius Regibus quam Opificibus idoneum: quo quidem Monumento vel Urbis

Epist. Nuncupat.

suæ ornamēto potius, immanè quantum Aberdonienses ad unum omnes congloriantur: nec dubi tandum, quin tantæ tamque eximiæ structuræ procuratorem te, sera æternūm posteritas deprædicatura sit. Nec sine grata recordatione prætereundum *ἑυεργέτημα* illud recens, anxiis Civium votis tamdiu & tantopere expetitum: quod nempe amplissimum illud olim & pulcherrimum inclyti Collegii MARESCHALLANI Templum, quadratis & politis operis Phrygii lapidibus, à beatissimæ memoriæ Præsule DUMBARO (ut perhibent) exædificatum, sed temporis injuria & hominum incuria iam ab aliquot annis negligenter habitum, & sensim ad ruinam inclinans, non ita pridem ingentibus impensis restaurare aggressus es: utque aliis (si quos fortasse habiturus esses in tam præclaro opere succenturiatos) *ἑυεργέταις* facē præferres, universas Basilicę istius Fenestras vitreis specularibus, iisque pulcherrimis exornandas curasti: in quibus tanquam Catoptro, illustria Munificentię tuę monumenta vel Cœcus quivis intueri possit. Quo vero liberior & honestior introitus juxta ac exitus in MARESCHALLANI Collegii adyta (cujus ipse olim gratissimus Nutricius) foret, coempto in eam rem fundo, magnificam Propylæi structuram, gratitudinis & ἀντιπελαργήσεως ergò erigere, in animum induxisti. Cæterum hæc & id genus alia pluscula, cum ABERDONIÆ, tum alibi, præsertim vero in Ecclesia Regis EDUARDI, cui tot annos fidam & fructuosam operam navasti, beneficię & liberalitatis tuę edita τεκμήρια, etsi in se quidem præclara & plane eximia sint, si tamen cum excellentis ingenii & eruditionis immortalibus monumentis conferantur, non immerito exilia & minuta videri possint. Cujus generis sunt, *MOSES RETECTVS,*

Epist. Nuncupat.

TVS, qui legis Leviticæ typos, remoto velamine, in propatulo & meridiana luce visendos sistit: *ISSACHARIASINVS* sub onere gemens, quo, Ecclesiæ Scoticanæ inopiâ laborantis ac tantum non depressæ effigies, vivis coloribus graphice depingitur: *EPITOME CONTROVERSIARVM*, quæ Pontificios inter & Euangelicos adeo animosè & contentiosè hodieque disceptantur: quodque præ cæteris longe eminet, opus eruditissimum & elaboratissimum, *Antidoton triperditum Papismi*, jam nunc sub prælo fervens, cujus impatiēti desiderio ac expectatione, orbis hic noster Septentrionalis jam diu cruciatur: quo uno opere, quicquid est Pontificiarum Hæresium & novitatum, solidissimè & copiosissimè (quod in Epitome *συνοπτικῆς* factum est) confutasti, explosisti, & in perpetuum profligasti. Nec satis tibi est divitis ingenii opes calamo profunderè: sensit jam olim Ecclesia *KINEDVARDINA*, sentit & ingenuè agnoscit hodie Ecclesia Neaberdoniensis, quid quantumque voce possis, quam suavi & ubere oratione auditorum aures permulceas: quanto denique dicendi impete ac torrente affectus concites. Id quod aliàs persæpe illustribus documentis testatum fecisti, sed nuperis præsertim hisce temporibus, cum zelo Domus DEI accensus, prophanos diei Dominicæ temeratores, & (odiosissimum hominum genus) Dardanarios, annonæ flagellatores, malo publico natos, Cœlestis eloquii fulmine percelleres, ac tantum non ad Tartara detruderes. Itaque meritissimò factum est, ut Serenissimus Rex noster Carolus in venerandum Sacellanorum suorum Collegium te cooptarit: & nunc nuper Academia Regia ABERDONIENSIS facultatis Theologicæ summam præfecturam (quam Decanatum nuncupant) in solenni & anniver

Epist. Nuncupat.

& anniversaria Panegyri, consentientibus omnium electorum suffragiis, invito licet & restitanti, detulerit. Nos qui tot, tantis, tamque insignibus tuis in Ecclesiam, Rempub. & Academiam **ABERDONIENSEM** meritis nec agnoscendis nec æstimandis sufficimus, quod unum in re adeo tenui possumus, Reverentiæ tuæ venerabundi ac gratulabundi applaudimus, & grande σοφῶς acclamamus: Foetum præterea hunc nostrū qualemcunque, exterricinium quidem illum, & ἡλιτόμηνον, ad humanitatis tuæ pedes deponimus, in tuam quoque nosmetipsos fidem & clientelam dedimus: tu foetui vitam & vigorem suffice, & Parentes (nisi grave est) sub præfidii tui umbra protege. Utrumque faxis, animitus optamus, & optima quæque tibi comprecamur.

Honoris tui Studiosissimi,

DAVID	LIDDELIUS,
GVLIELMVS	RÆTVS,
GVLIELMVS	SCROGÆVS,
IACOBVS	BARDIVS,
IACOBVS	FORBESIVS,
IACOBVS	RAMISÆVS,
IOANNES	NARNIVS,
IOANNES	ROSSEVS,
IOANNES	STRACHANVS,
IOANNES	STRACHANVS,
PATRICIVS	OGILVIUS,
ROBERTVS	KETHVS,
THOMAS	FORBESIVS,
WALTERVS	OGILVIUS.

THESES LOGICÆ.

THESIS I.

Ingulæ mentis humanæ

operationes (ne primâ quidem exemptâ) naturalis quadam ἀεὶς αἰψία & vacillatione laborant.

2. *Harum directrix cœlitus delapsa Logica est, quam proinde ὡς τέχνην τέχων ἢ ἐπιστήμην, ἐπιστήμων jure veneramur.*

3. *Logica non tam ars propriè dicta, quam in Artium fastigio collocari debet.*

4. *Ens rationis ut sic subjectum Logicæ adequatum est, per accidens Metaphysicæ considerationis.*

5. *Non quicquid in Ratione est illud statim ens rationis est.*

6. *Ens reale per accidens ens objectivum, quippe ens in actu extra intellectum: ens rationis ut sic, objectivum quid & extra nihil est.*

THESES LOGICAE.

7. *Intellectus veram entis rationem in objecto reali invenire non facit; entis vero rationis rationem qualem qualem fingendo facit.*

8. *In omnibus & singulis humane mentis operationibus ens rationis suo modo fieri ac formari quid vetat?*

9. *Natura Universalis prout in singularibus existit, semotâ omni Intellectus negotiatione, fundamentaliter & à parte rei, universalis est.*

10. *Semotâ omni intellectus operatione, Petrus & Paulus magis inter se conveniunt, quam Petrus & Bucephalus: convenientia vero hæc in natura Universali si non sit, unde quæso est?*

11. *Natura universalis licet revera numero multiplex, in quantum actu in multis, secundum se tamen una est unitate specificâ, & in se ipsa indivisa.*

12. *Universalia tantum Genus & Species sunt: Differentia, Proprium, & Accidens Commune quæ talia, haud item.*

13. *Quinque predicabilium Porphyrii formalis distinctio in modo predicandi solo est: quæ vero insuper subiecto predicationis distinguuntur, Universalia sola Genus & Species sunt.*

14. *Genus quæ Universale non tam proxime, quàm adequatè ad suam solam terminatur speciem.*

15. *Et in una sola specie actu existente conservari potest, modo ad plures possibiles referatur.*

16. *Idem de Specie concludendum, quantum ad plurimum Individuorum necessariam existentiam pro sui conservatione spectat.*

17. *Universale illud Proprietatum ἀπορροια, intrinsicam Individui essentiam haudquaquam exprimit, sed extrinsecus duntaxat & ad modum signi.*

18. *Individuationis Principium, modus quidam substantialis*

THESES LOGICAE.

stantialis est, ex actuali singularizatione Materiae pariter & Formae emergens, agentis naturalis beneficio facta, ex quarum praedeterminatarum actuali unione, resultat Individuum substantiale in esse Individui.

19. *Idipsum nos Haecceitatis vocabulo (quicquid per id Scotista secus subinnuant) exprimi volumus.*

20. *Individua quocirca ejusdem speciei distinctas habere essentias, imo specie differre quis non videat?*

21. *Illud, Species ultima est universa Individuorum, essentia, vulgatum magis quam verum est.*

22. *Entis, ut sic, de inferioribus suis Analogica duntaxat, praedicatio est.*

23. *DEO ter optimo maximo cura Creaturis (quae sunt entia per participationem à primo ente) ens Analogice commune est, quicquid in contrarium Scotus.*

24. *Categorica Substantiarum ordinatio concretarum non abstractarum est, accidentium vero è contra.*

25. *Substantia in primam & secundam partem categorica non est.*

26. *Accidens existere posse se solo extra subjectum, manifeste implicat.*

27. *Ad accidentis solidiorem realitatem stabiliendam, actualem in subjecto inhaerentiam adscribimus.*

28. *Accidentis inhaerentia licet gradus admittat, unum tamen accidens non magis inhaeret subjecto quam aliud.*

29. *Quantitatis ratio formalis in sola extensione partium extra partes posita est.*

30. *Linea, Superficies, & Corpus, specificè & à parte rei distinguuntur.*

31. *Numerus diverso respectu est tum ens reale tum rationis.*

32. *In Oratione nihil formale à Numero sono tempore & relationis proportionem adhuc vidimus quod Quantitatis*

THESES LOGICAE.

speciem à reliquis formaliter distinctam illam faciat.

33. *Universa Relatorum essentia non est ad aliud referri; ritè tamen τὸ esse ad, relatorum essentiam formaliter complebit.*

34. *Qualitas formaliter est Accidens bene vel male afficiens subjectum; quod non tam primæ speciei quam reliquis etiam suo modo accommodari volumus.*

35. *Inter Habitum & Dispositionem distinctio duntaxat accidentalis est.*

36. *Eadem qualitas numero diuturnitate temporis vel frequentatione actuum in subjecto magis confirmata & firmitus radicata, ex dispositione fit habitus.*

37. *Voces sunt & suppositiva & manifestiva rerum signa, conceptuum vero manifestativa tantum, res ut quod significantia, conceptus vero ut quo proprie signantia.*

38. *ἀμεταπώτων penè Philosophorum iudicium est voces θεσῆ non φουῆ significare.*

39. *Quorsum de significatione verbi quæ talis usque adeo disceptatur, cum nullum quæ tale & ex se σηματικὸν τὲ esse possit.*

40. *Quod Verbum extra Enunciationem à Nomine formaliter distinguit, significatio rei cum tempore est: quod Verbum in Enunciatione à Nomine formalissimè distinguit in eo positum quod sit προσσηματικὸν τὲ.*

41. *Syllogismi pars & complementum Conclusio est, sine qua Syllogismus nullus.*

42. *Conclusio non semper sequitur debiliorem partem.*

43. *Quarta Galeni figura magni usus non est, minoris necessitatis, minima vero concinnitatis, utpote quod indirectè & innaturaliter concludat.*

44. *Nec tamen illi exprobrandum quod ad tanta molis fabricam symbolam conferre voluerit.*

45. *Syllogism*

THESES LOGICAE.

45. *Syllogismi divisio in tres figuras non est generis in species.*

46. *Ad primam figuram non semper provocandum, nec reductio facienda, nisi vis fiat: ne dum temerè affectetur formalis syllogismi evidentia, periculum statim de Materiali fiat.*

47. *In facultatè intellectiva indifferentia triplex: una ad assentiendum vel non, alia ad verum assensum vel erroneum, tertia ad facile vel difficile assentiendum.*

48. *Necessarius quocirca erit ei habitus ipsam determinans, ad facile, promptè, & cum delectatione assentiendum, in ordine ad principia.*

49. *Posse conclusionem demonstrativam materialiter spectatam ab Intelligentià principiorum habitu cognosci, eique vere objici, pro indubitato ponimus.*

50. *Sola demonstratio dicti potissima emergit, cum de subiecto proprio demonstratur passio nãvto per intrinsecam subiecti formam.*

51. *Cum per passionem prademonstratam passio de subiecto demonstratur, denmonstratio dicti subinde non emergit, quippe quod ejusdem propositio Minor, mediata & probabilis prorsus à priori sit.*

52. *Demonstratio à causa externa potissima non est: sensui quippe licet satisfaciat, rationi tamen & regulis Aristotelicis haud item.*

53. *Substantiarum non minus quam Accidentium dari posse veras, & poprie dictas demonstrationes, insignis attributorum substantialium evidentia coarguit.*

54. *Postulanti palam dabitur Syllogismus Dicticus, qui cum Apodictico in omnibus penè & singulis contendat.*

C

THES

THESES ETHICÆ.

THESIS I.

Sicut Intellectus theoreticus à scientia, ita practicus à prudentia sola in solidum regulabilis.

2. Prudentia & Philosophia practica non sunt habitus re diversi, utriusque ego idem objectum, conformatio nimirum actionum humanarum recte rationi.

3. Licet Philosophia practica formaliter & ultimate in praxi sit, theoriam tamen suam praxiam (sine qua mera ἀφροσύνη) ad sui integritatem postulat.

4. Prudentia theoriam ipsa prudentis σὺν νουῖς, & ἀγχινοῖα coarguit

5 Prudentia nedum necessitate, sed etiam nobilitate sua scientia habitui longe anteferenda est.

6. Ratio boni formalis (si qua inveniri potest) in convenientia potius, quam in appetibilibitate ponenda est.

7. Appetibilitas qua talis, bono extrinsecum quid, eoque posterius, ideo enim appetibile bonum in quantum conforme, non è contra.

8. Ad moralem Philosophiam spectat consideratio utriusque Felicitatis, sed non eodem modo.

9. Ex eventu plane & per accidens asserimus egisse Arist. de felicitate contemplativa, ut per eam notior & explicatior fieret practica.

THESES ETHICAE.

10. *Aristotelica summi boni definitio, soli practico ex mente Philosophi, & rei veritate accommodanda est.*

11. *In quod ultimate Moralis, dum in via est, propendet, quod unice appetit, quod extremum expetit, & quo tandem acquisito placidissime acquiescit, in actione secundum virtutem praestantissimam duntaxat positum.*

12. *Huius principium Virtus in habitu est, ornamenta Divitiarum, premium Honor, comes Voluptas, non illa quidem Epicurea, sed animi tranquillitas pura est.*

13. *Nemo moraliter felix esse potest, quin suam in se experiatur, & persentiscat felicitatem, cui ex necessitate animadversio (quæ ejusdem αὐταρχίαν complet) adjungenda erit.*

14. *Apposite satis Theologi, honestas Ethnicorum actiones specioso splendorum peccatorum emblemate indigitarunt.*

15. *Verus honor in honorato est, non in honorante, cum subjective tum denominative.*

16. *Cum virtus (cujus ἀπαύγασμα honor est) in virtute praedito sit, quidni honor in eodem?*

17. *Recte Philosophus Eth. 3. 2. omnem voluntatis actum ἐν βέλῳ καὶ προαίρεσιν dispefcit, illam fini, hanc mediis accommodando.*

18. *Βούλησις in finem recta tendit, & μὲν ἀκρίτως, ἀλλ' ἀπροβλεπῶς.*

19. *Consultationis objectum, media confuse, & indeterminate sumpta sunt.*

20. *Προαιρεσιῶς objectum ἀφορίσμενον, τὸ προαίρετον Eth. 3. 3.*

21. *Appetitus nullus animalis facultatem cognoscentem in supposito non supponit.*

THESES ETHICAE.

22. *Quidni ego intellectui practico subordinanda voluntas à quo si non jugiter regi? dirigi saltem & possit & debeat.*

23. *Voluntas intellectum reverberando, quoad actus exercitium ut plurimum movet, nonnunquam ab intelligendo eundem cohibet, tanta, tamque arcta utriusque necessitudo sororia est.*

24. *Usqueadeo voluntas humana in omne malum naturaliter propendet, ut virtutum inibi residentium assidua rectificatione omnium maxime indigeat.*

25. *Quæ Semivirtutum sub titulo vulgo circumferuntur, nos verius emerito verarum virtutum elogio cohonestamus.*

26. *Obedientiæ cum primis vim inferunt, qui emeritos veræ virtutis titulos illi indignè detrahunt: hæc enim si quæ alia effervescentem iræ passionem in arctum mediocritatis gyrum reducit, & intra officii sui limites subditum humillimè continet.*

27. *Idipsum de Tolerantiâ non minus proferendum, Obedientiæ filia: quam quidem nos virtutis Heroicæ omnium perfectissimæ elogio cohonestandam arbitramur.*

28. *Constantia & inconstantia in operando, formalem actionum specificationem non inferunt.*

29. *Actio quocirca habitum præcurrens, perfectione duntaxat accidentali cedit actioni, quæ habitui succedit.*

30. *Non in quolibet virtute prædito necessariam judicamus virtutum moralium connexionem, sed in solo verè Prudente.*

31. *Virtutes morales sunt habitus formaliter distincti, inclinantes ad actus formaliter diversos.*

THES

THESES PHYSICÆ.

THESIS 1.

Physica sola, omnium Scientiæ titulo quæ gaudent, maxime Scientia est, utpote quod omnium naturalissima, & in demonstrationibus accuratissima.

2. Corpus naturale in genere, de corpore sublunari & cœlesti univoce predicatur.

3. Rem genitā Materia & Forma sola constituunt, privatio, transactio generationis actū statim evanescit.

4. Ad rei genitæ naturalem constitutionem, principiorum nulla contrarietas requiritur.

5. Materia prima, susceptiva sed non terminativa contrarietatis est.

6. Materia prima, sub notione prima, potentia est, in pura potentia haud item, sicut forma actus, nec in actu tamen, quippe quod nec completum nec compositum.

7. Esse actū simpliciter materia ex se actū habet, esse vero actū tale, solo formæ beneficii sortitur.

8. Eductio formæ de potentia materiæ, ejusdemque cum materia unio, & totius compositi comproductio, actionum diversarum numerum non faciunt.

9. Materia prima *ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἔστιν* principiandi rationem sibi vendicat, præterquam quod formæ sustentaculum, & subiectum commune *ἀπὸ κοινῆς* sit.

THESES PHYSICAE.

10. *Quantum compositum Physicum materia, tantumdem forma materialis eidem debet.*

11. *An ergo forma materialis magis Natura? quantumvis ipsa præter actualement compositi consummationem & οὐκ ὄντως distinguat.*

12. *Dependentia formæ materialis à materia, in esse & fieri, palmam hac in re materia non abs re defert.*

13. *Forma materialis essentiam materiae ut matri, existentiam vero efficienti ut patri in universum debet.*

14. *Quidni ergo principia ex aliis suo modo fieri posse concludendum?*

15. *Motus ut sic demonstrabilis corporis naturalis affectio non est.*

16. *Subiectum motus actu pariter & potestate esse necesse est, actu, in quantum suppositum Physicum, potestate in quantum in fluxu ad ultimum formæ introducenda gradum.*

17. *Cum motus ut sic, continua acquisitio formæ sit, ejusque partim acquisita, partim acquirenda fluxus, à termino, in quem unice propendet, à parte rei non distinguetur.*

18. *Locus διαστημα non est, quo posito nullus à locato locus realiter distinctus, nulla de loco in locum migratio dabitur.*

19. *Immobilitatem loci non alia nos ratione tuebimur, quam quod ad motum contenti nullatenus moveatur locus.*

20. *Superficies ambiens quoties movetur, jam non qua locati locus, sed qua locantis superficies movebitur.*

21. *Tempus sub formalissima sui acceptione genuina & immediata corporis Physici affectio non est, sed affectionis potius primæ primæ & principalissima.*

22. *Est tempus formaliter numeratio prioris & posterioris in motu: aternitas vero indivisibilis apprehensio uniformitatis in re qua extra motum est.*

THESES PHYSICAE.

23. *Est ævum formaliter de utroque aliquid, duratio nimirum rerum creatarum, ab intrinseco intransmutabilem, ab extrinseco variabilem.*

24. *Adæquatum librorum de Cælo subjectum Corpus simplex, non Universum statuendum est.*

25. *Perspicacis naturæ specillis illi opus est, qui in pura potentia realem specificæ differentiæ conceptum investigatum it.*

26. *Materia ergo corporis Cælestis & sublunaris specie non distinguuntur, quamvis corruptibile hoc, incorruptibile illud.*

27. *Materia Cælestis in formam solam Cælestem naturalis propensio, ejusdem potentiam universalem non aufert.*

28. *Motus Cælestis principium & causa, Forma cæli informans non assistens est.*

29. *Differentias positionum Cælo Quod inesse, ridiculum, prorsus.*

30. *Causa motus gravium & levium, univoca, proxima, genuina & immediata, interna eorundem forma est: sola quippe hæc cum motu coexistens, & motus cujusque naturalis principium est.*

31. *Accretio formaliter fieri non potest sine prævia sibi famulante nutritione, à qua tamen formaliter distinguitur.*

32. *Non semper in toto vitæ decursu absque intermissione continuari nutritionem ut sic, existimandum est.*

33. *Nutritio quæ talis, Generatio substantialis non est, hanc licet supponat partialem: quippe quod hæc, unio Formæ cum materia, illa substantiæ completæ cum substantia sit.*

34. *Mistio formaliter non est mistibilium alteratorum ἐνωσις, hanc licet supponat præviam, sed per solam formæ misti cum mistilibus alteratis, præunitisque unionem formalissime resultat.*

35. *Ergo mistio generatio quædam substantialis est, à*

THESES PHYSICAE.

generatione simplici cū subjecto tum terminis à parte rei distincta.

36. In misto perfecto Elementa quæ talia & sub esse suo specifico inesse non possunt.

37. Remissio non tam accidentium quam substantiarum esse potest: talis nimirum, quæ sit cum amissione speciei.

38. Ut mistibilia in misto *διοναμει* sint, sufficiat si realitas & vestigia formarum elementarium præsto sint.

39. Quicquid de possibili judicandum, nullum de facto corpus simplex elementare à parte rei in rerum natura vere existere arbitramur.

40. Elementum Terræ purum nullum est: ut quæ enim continuum quid & quoad partes firmiter compactum, isne manifesta humidi aquei permixtione esse potest?

41. Maria, fontes, quæque in secunda aeris regione generantur aquea, mista prorsus, quippe quod atomis vel halitibus sensibiliter referta.

42. Quin & Aerem diaphaneitate sua celebrem, alienæ permixtionis fax nunquam non inturbat, quod non tam de secunda & infima, quam suprema ejusdem regione verificandum.

43. Ignis elementaris (modo sit) puritatem, ne summa sit, conturbati aeris vicinitas impedit.

44. Omne corpus mistum quantumlibet nobilissimum imperfecte mistum est, quamvis imperfectio ista sensibilem gradum late patentiam ut plurimum sortiatur.

45. In corporibus etiam perfecte mistis (qualia si quæ sint animata sunt) qualitatum elementarium *ποιήτων καὶ παθητικῶν ἀλλήλων*, insignis nunquam non *δυσκрасία* perspicitur. Secus quorsum Medici?

46. Animæ Physico modo sumptæ receptaculum immediatum.

THESES PHYSICAE.

diatum Materia prima non est, sed corpus actualiter formatum.

47. *Forma misti in misto, cum preparatricis potius dispositionis quam formae essentialis rationem induat, pluralitatem formarum in animato non invehit.*

48. *Ad sensationem omnem promptè & expeditè eliciendam, tribus opus; potentiâ, objecto, & specie ejusdem impressa, qua uniatur objectum cum potentia, eique reddatur intimè præsens in esse objectivo.*

49. *ἀμετάπτωτον saniorum Physicorum iudicium de sensu est, ut sit δεικτικὸν τῶν αἰσθητῶν εἰδῶν ἀνευ τῆς οὐλῆς.*

50. *Nec tamen exinde species intentionalis potentia sensitivæ objectum vel esse vel dici debet.*

51. *Visio ut sic, sicut & omnis alia sensatio, è numero inmanentium, non transeuntium actionum est.*

52. *Ne multiplicentur Entia absque urgenti necessitate unum numero Sensum internum admittere lubet, Phantasiam viz. quicquid alias alii pro facultatum varietate.*

53. *Ab internarum sensationum albo Memoriam, quæ τῶν φαίνοντων πάσις est, jure meritò removendam ducimus; utpote quòd passionem potius quam actionem ex se dicat.*

54. *Est Reminiscencia ut sic, novissimus exsuscitata Phantasiæ actus, reservatas in Memoria species reccolligentis, & nova quasi animadversione, ex occasione nonnulla subita de nùò ponderantis.*

55. *Non omnis species ab objecto Visus in Sensorium deveniens, statim sensui interno ut examinanda proponitur.*

56. *Nec semper Phantasia precedaneo sensuum externorum negotio adstringitur, sicuti in dormitantibus omnium frequentissime patet.*

E

57. Non

THESES PHYSICÆ.

57. *Non minus à veritate aberrant qui facultatem Intellectivam cum Voluntate, quam qui utramque cum ipsamet Animæ rationalis essentia confundere nituntur.*

58. *Intellectus Agens & Patiens, facultatum intellectuum numerum non faciunt.*

THESES METAPHYSICÆ.

THESIS 1.

Vanvis Metaphysica Scientiarum Architectonica sit, summumque in reliquas dominium exerceat; ipsa tamen haudquaquam Subalternans in ordine ad reliquas ut Subalternatas, dici meretur.

2. *Adequatum Metaphysica subiectum Ens reale qua ens est.*

3. *Metaphysicus Ens reale directo, & non in diverticulo contemplatur; ex obliquo quasi & concomitanter Ens rationis tanquam entis umbram, ejusque divisiones & proprietates.*

4. *Est Primæ Philosophiæ de omni quidem ente reali ex professo; at non de singulis omnium entium rationibus pariter differere; ita enim reliquas Scientias ad ocium suspenderet.*

5. *Entium Particularium proprias rationes sub peculiari ejusdem*

THESES METAPHYSICAE.

eiusdem abstractione comprehensas Prima Philosophia qua talis verè speculatur.

6. *Vnum, Verum, Bonum, à parte rei ab ipso Ente non distinguuntur: ipsa tamen qua talia conceptum quendam formalem, qui non sit in ipso ente ut sic, formaliter includunt.*

7. *Enti qua ens repugnant reales ac positivæ proprietates à Natura rei ab ipso distinctæ; secus de ente qua tale ens, seu, quod eodem redit, de ejusdem inferioribus judicandum.*

8. *Ens ut sic, Unum, Verum, Bonum est, semota omni intellectus possibilis negotiatione: Attributa itaque hæc de formali Entia Rationis non dicunt.*

9. *Perfectio est Entis affectio reciproca, eademque necessitudine Entitati copulatur quâ quævis alia.*

10. *Perfectio vero hæc à Bonitate distinguitur; perfectum enim absolute est, Bonum comparative.*

11. *Frustra est qui de Communissimis Entis passionibus accuratissimas se demonstrationes conficere posse præsumit.*

12. *Nec quispiam Lynceis adeo oculis hætenus extitit, aut etiamnum extare potest, qui prædictarum Affectionum Principia, per quæ à priori de Subjecto n'aulo verè demonstrari possint, adinvenire se posse præsumat.*

13. *In Demonstrationibus scientialibus non semper requiritur Affectiois demonstrandæ causa rigida sic dicta, sed sufficit nonnunquam conceptus prior causalitate quadam vestitus, ad scientiam qualem qualem in animo ingenerandam.*

F I N I S.

